

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
13 П1 бр. 312/14
Дана: 11.05.2016. године
Београд, Тимочка бр. 15

01.07.2016.
лсг.

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Ирена Р. Гарчевић, у парници тужиље Јелене Јововић из Београда, Краља Милутина бр. 53, коју заступа пуномоћник адв. Предраг Аврамовић из Београда, Војводе Степе бр. 355, против туженог Новинско – издавачког друштва Компанија “Новости” а.д. Београд, Трг Николе Пашића бр. 7, кога заступа пуномоћник адв. Владимир Петровић из Београда, Нушићева бр. 7а, ради спречавања злостављања на раду, након одржане главне и јавне расправе закључене у присуству тужиље и законског заступника тужене са пуномоћницима, дана 11.05.2016. године, донео је, а дана 20.05.2016. године јавно објавио

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ приговор туженог да је тужба неблаговремена и недозвољена – **КАО НЕОСНОВАН.**

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца, па се утврђује да је тужиља Јелена Јововић из Београда, трпела злостављање на раду код туженог Новинско издавачко друштво Компанија “Новости” а.д. Београд, тако што је:

- директор и главни и одговорни уредник туженог Радомир Дмитривић дана 22.11.2013. године усмено саопштио тужиљи да је смењена са радног места уредника додатка "Живот плус", а да притом није спровео законску процедуру за смену јер тужиљи није понудио анекс којим би је распоредио на друго расположиво радно место,
- дана 29. и 30.11.2013. године, директор и главни и одговорни уредник туженог Радомир Дмитривић наложио је техничкој служби да ствари тужиље и њена средства за рад, исели из њене канцеларије, након чега су ствари запаковане у картонске кутије и депоноване у магацин, а да притом није спроведена законска процедура за смену јер тужиљи није понудио анекс којим би распоредио на друго расположиво радно место,
- директор и главни и одговорни уредник туженог поставио запослену Марију Павковић иако је тужиља и тада и даље сагласно уговору о раду имала звање

- и положај уредника додатка "Живот плус",
- директор и главни и одговорни уредник туженог Радомир Дмитривић онемогућио тужиљу да обавља послове и задатке одређене уговором о раду на радном месту уредника додатка "Живот плус", тако што је у периоду од њеног повратка са годишњег одмора 03.01.2014. године па све до 26.02.2015. године, ускратио право да користи канцеларију, радни сто, компјутер и било које друго средство рада, услед чега је тужиља у наведеном периоду била принуђена да долази на посао и седи у ходнику, да радно време проводи у канцеларијама других колега или у кафетерији туженог,
  - директор и главни и одговорни уредник тужене Радомир Дмитривић онемогућио је тужиљу да обавља послове и задатке одређене уговором о раду на радном месту уредника посебних додатака на које је распоређена анексом број 6 уговора о раду од 26.02.2015. године, и то тако што је почев од 26.02.2015. године, као дана распоређивања на радно место уредника посебних додатака па надаље, без оправдања у потребама процеса рада није давао тужиљи радне задатке, игнорисао присуство тужиље, односно намерно је изоловао из комуникације са другим запосленима, тако што је избегавао и прекинуо комуникацију са тужиљом.

ЗАБРАЊУЈЕ СЕ туженом НИД Компанија "Новости" а.д. Београд, даље вршење злостављања, односно понављање злостављања тужиље Јелене Јововић из Београда, и то да онемогућава тужиљи да обавља послове и задатке одређене уговором о раду на радном месту уредника посебних додатака, да тужиљи ускраћује право на коришћење канцеларије, радног стола, компјутера, и било ког другог средства за рад, да без оправдања и потребама процеса рада не даје тужиљи радне задатке, да игнорише присуство тужиље, односно намерно изолује из пословне комуникације са другим запосленима, да онемогућава нормалну пословну комуникацију тужиље са осталим запосленима, под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени НИД Компанија Новости а.д. Београд, да уклони последице злостављања тужиље Јелене Јововић, тако што ће јој омогућити да неометано обавља радне задатке на радном месту уредника посебних додатака предвиђене уговором о раду, под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени НИД Компанија Новости а.д. Београд, да тужиљи Јелени Јововић из Београда, на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа, исплати износ од 300.000,00 динара, у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиље Јелене Јововић из Београда, у делу којим је тражила да се обавезе тужени НИД Компанија Новости а.д., Београд, да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа, поред износа досуђеног претходним ставом изреке пресуде, исплати износ од још 200.000,00 динара – **КАО НЕОСНОВАН**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени НИД Компанија Новости а.д. Београд, да јавно објави ову пресуду у јавном гласилу Вечерње Новости у свом трошку, у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ да тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка, у износу од 144.600,00 динара, у року од 8 дана од дана достављања преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Тужиља је у тужби и током поступка, лично и преко свог пуномоћника навела да је дугогодишњи новинар и медијски радник, од 2001. године, запослена код туженог. Анексом број 1 уговора о раду од 01.04.2008. године, тужиља је распоређена на радно место уредника магазина „Живот плус“ и координатора женских издања, на ком радном месту је уређивала магазин „Живот плус“ и бавила се организацијом и координацијом рада сарадника на изради додатака и женских издања. Овај посао тужиља је успешно обављала, о чему сведочи повећање тиража новина, и уживала изузетан углед и поштовање. Проблеми на раду за тужиљу настају након именовања Радомира Дмитровића на позицију новог директора и главног и одговорног уредника туженог у мају 2013. године, када јој је одмах умањена зарада на основу анекса број 5 од 01.07.2013. године, а отворено и нескривено злостављање на раду за тужиљу почиње након што је тужиља отишла на годишњи одмор у новембру месецу 2013. године. Дана 22.11.2013. године, телефонским путем од стране директора и главног и одговорног уредника туженог Радомира Дмитровића, обавештена је да је смењена са радног места уредника магазина „Живот плус“, и координатора женских издања, а пошто се тужиља на њено инсистирање са истим и сусрела, добила је образложење да ју је сменио јер га је тужиља оговарала. Од 22.11.2013. године па све до 13.02.2015. године, када је добила понуду за закључење новог анекса уговора о раду, тужиља осим усменог обавештења од директора да више неће обављати раније послове и задатке уредника магазина и координатора женских издања, није примила никакво писмено обавештење о томе да она тај посао неће обављати, односно није распоређена на ново радно место, тако да је тужиља у читавом том периоду фактички била нераспоређена јер јој је физички противправно било онемогућено да ради свој посао. Наиме, директор туженог је дана 29. и 30.11.2013. године, наложио техничкој служби на челу са Љубишом Ристићем, да тужиљине ствари иселе из канцеларије где је радила, а затим на радно место тужиље поставио запослену Марију Павковић, иако је и тужиља и даље била распоређена на истом радном месту, тако да тужиља у периоду од 03.01.2014. године, када се вратила са годишњег одмора па све до распоређивања на ново радно место потписивањем анекса број 6, 26.02.2015. године, није могла да користи своју канцеларију, свој радни сто, компјутер и било које друго средство рада. Тужиља је била принуђена да на послу седи у ходнику, у канцеларијама других колега, у кафетерији туженог.

Иако је тужила анексом уговора од 26.02.2015. године, распоређена на ново радно место уредника посебних додатака, злостављање тужиле је настављено јер је била изложена најгрубљем игнорисању од стране претпостављених, пре свега директора и главног и одговорног уредника Радомира Дмитровића. Тужила није добијала никакве радне задатке и мимо своје воље и потребе радног места нема никакве контакте са главним и одговорним уредником, нити било какву пословну комуникацију са надређеним структурама, што је такође представљало додатни својеврсни притисак на тужилу да сама да отказ и напусти посао код туженог. Дакле, иако је тужила формално правно распоређена на ново радно место, уредника посебних додатака, фактички никакав посао и даље не обавља, што је деградира у људском и професионалном смислу, нарушавајући јој интегритет. Имајући у виду све напред наведено, тужила је захтевом из поднеска од 01.07.2015. године предложила да суд утврди да је претрпела злостављање не раду, да забрани туженом даље вршење злостављања, односно понављање злостављања, да се обавезе тужени да уклони последице злостављања, а како је то све наведено у изреци ове пресуде, као и да се обеже тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части, угледа и права личности због злостављања на раду, исплати износ од 500.000,00 динара. Тражила је и да се тужени обавезе да ову пресуду објави у јавном гласилу „Вечерње Новости“, о свом трошку. Тужила је трошкове поступка тражила и определила.

Тужени је у одговору на тужбу и током поступка, преко свог пуномоћника, оспорио тужбу и тужбени захтев у целости, најпре истичући да је тужба неблаговремена. Наиме, закон предвиђа да се тужба може поднети у року од 6 месеци од дана када је последњи пут извршено понашање које представља злостављање. Од последњег догађаја који је тужила описала у тужби и који сматра злостављањем на раду а то је 30.11.2013. године, протекао је наведени рок. Тужени сматра да је тужба и недозвољена у погледу захтева који је егзистирао још у тужби, у погледу тога да се наложи туженом да тужилу врати на претходне радне задатке, пошто директор туженог има законско дискреционо право да смени уредника и постави новог. Тужени је истакао и то да тужба не садржи ниједан навод о неком чињењу и нечињењу директора туженог који се може сматрати злостављањем на раду у смислу одредбе члана 6. Закона о спречавању злостављања на раду, при чему је услов постојања чина злостављања, и намера онога ко врши злостављање јер се злостављање врши у циљу стварања негативних појава код злостављеног, јер то утиче на његово психичко или физичко стање. Међутим, директор туженог има законско дискреционо право да одлучи о постављању, односно разрешењу запослених, тако да то његово право не може представљати само по себи злостављање. Ни сама тужила не наводи да је тужилац имао вербални или физички напад на тужилу. Напротив, када је захтевала, он је њу примио, и том приликом разговарали су. Сасвим је нормална ствар да лице које је смењено са једног радног места, напусти радну просторију у којој је до тада вршило радне обавезе, тако да и то понашање директора није незаконито и не може представљати злостављање, а тужила је потписивањем новог анекса уговора о раду, добила све услове за рад, па како тужила није учинила вероватним да је било злостављања, нити је доказала да

је претрпела некакву нематеријалну штету, тужени је предложио да суд одбије у целости тужбени захтев тужиље као неоснован, а трошкове поступка је тражио и определио.

У доказном поступку суд је прочитао анекс број 1 уговора о раду, анекс број 5 уговора о раду број 5455, понуду бр. 5759, анекс бр. 5 уговора о раду број 5759, уговор о раду од 01.01.2008. године, анекс бр. 2, понуду од 01.04.2009. године, анекс бр. 3, понуду од 01.09.2009. године, анекс 3, анекс 4, понуду 5445 од 28.08.2012. године, понуду 5633, анекс бр. 6 уговора о раду, понуду од 13.02.2015. године, анекс бр. 6 уговора о раду, а у доказном поступку саслушани су сведоци Лидија Обрадовић, Љубиша Ристић, Јасна Јовановић, Сања Костић, као и тужиља Јелена Јововић и законски заступник туженог Радомир Дмитровић, у својству парничне странке.

Оценом навода парничних странака и изведених доказа, а што је све цењено у смислу одредбе члана 8. ЗПП-а – суд је нашао:

Из уговора о раду број 5445/08 од 01.01.2008. године, утврђује се да је исти закључен између овде туженог Новинско издавачког предузећа Компаније „Новости“ а.д., као послодавца с једне стране и овде тужиље Јелене Јововић, као запослене с друге стране, према којем ће тужиља обављати послове одговорног уредника издања „ТВ Новости плус“ почев од 01.01.2008. године као запослени који заснива радни однос на неодређено време, те да је коефицијент на основу којег се обрачунава зарада тужиље 14.

Из анекса број 1 уговора о раду бр. 5445/08 од 01.04.2008. године, утврђује се да је овим анексом уговорено да ће тужиља Јелена Јововић од 01.04.2008. године, уместо послова одговорног уредника издања „ТВ Новости“ плус, обављати послове уредника додатка „Живот плус“ и координатора женских издања. Према анексу у опис послова улази уређивање додатка „Живот плус“, организовање и координирање рада сарадника на изради додатка и женских издања.

Из понуде туженог упућене тужиљи број 5445 од 01.04.2009. године за закључивање анекса уговора о раду са обавештењем о разлозима тужиљи због измене Закона о раду, понуђено је да закључи анекс којим би уместо коефицијента 14 био одређен коефицијент 12.

Из анекса број 2, уговора о раду број 5445/09 од 01.04.2009. године, утврђује се да је уговор о раду тужиља Јелена Јововић која је распоређена на радном месту уредника додатка „Живот плус“, промењен на тај начин што ће тужиља уместо коефицијента 14, имати коефицијент 12.

Из понуде бр. 5445 од 01.09.2009. године за закључење анекса уговора о раду са обавештењем о разлозима за понуду и правним последицама упућеног тужиљи од стране туженог, утврђује се да је тужиљи понуђено закључење анекса

због измене Закона о раду и колективног уговора.

Из анекса број 3 уговора о раду број 5445 од 01.09.2009. године, утврђује се да је овим анексом измењен уговор о раду закључен између тужиље и туженог дана 11.01.2008. године у погледу зараде, као и у погледу престанка радног односа.

Из анекса број 3 уговора о раду број 5445 од 01.06.2010. године, утврђује се да је уговор о раду од 01.08.2006. године између тужиље као запослене и туженог као послодавца, измењен, тако што је утврђено да ће се зарада обрачунавати применом коефицијента 13.

Из понуде за закључење анекса уговора о раду са обавештењем о разлозима за понуду и правним последицама број 5445 од 28.08.2012. године, утврђује се да је тужиљи Јелени Јововић понуђено закључење анекса због измене закона и колективног уговора, након чега је тужиља закључила и анекс број 4 уговора о раду са туженим број 5445 од 28.08.2012. године, којим је уговор о раду од 01.09.2012. године, измењен у погледу основне цене рада.

Из понуде број 5633 од 23.07.2013. године упућеног од стране туженог тужиљи за закључење анекса уговора о раду са обавештењем о разлозима за понуду и правним последицама, утврђује се да се тужиљи нуди измена уговора о раду због измене Закона о раду и колективног уговора, тако што уместо коефицијента 13, тужиљи ће се зарада обрачунавати применом коефицијента 12, након чега је тужиља закључила анекс бр. 5 уговора о раду број 5445, према којој ће се зарада почев од 01.07.2013. године, обрачунавати према коефицијенту 12.

Из понуде за закључење анекса уговора о раду број 5445 која је заведена код туженог дана 03.02.2015. године, а коју је тужиља примила дана 13.02.2015. године, утврђује се да је тужиљи као запосленој од стране туженог као послодаваца понуђено закључење анекса уговора о раду којим би се мењали уговорени услови рада, и то премештај на радно место уредник посебних додатака, са коефицијентом 7, а због потреба процеса и организације рада.

Из анекса број 6 уговора о раду број 5445, заведено код туженог дана 03.02.2015. године, а који је тужиљи предат на потпис дана 26.02.2015. године, утврђује се да су овим анексом тужиља као запослена и тужени као послодавац уговорили измену уговора о раду 5445 од 01.01.2008. године, тако што се запосленој овде тужиљи Јелени Јововић уговор о раду мења, тако да ће почев од 01.01.2015. године, обављати послове уредника посебних додатака са коефицијентом 7. Према анексу, опис послова обухвата уређење и препрему посебних додатака који се по потреби издају у маркетиншке сврхе, предлаже и планира теме и садржај додатака, учествује у техничкој припреми додатка, организује и координира рад сарадника и хонорарних сарадника на изградњи додатака, обавља и све друге уредничке послове по налогу главног уредника и извршног директора за маркетинг. На овом анексу налази се и датум 29.12.2014.

године.

Из исказа сведока Лидије Обрадовић, секретара друштва НИД Компаније „Новости“, која обавља и послове шефа правне и кадровске службе, утврђује се да тужиљу познаје дуго година, да јој је познато да је од оснивања била уредник додатка „Живот плус“, који је излазио једном недељно. У новембру 2013. године, позвао ју је генерални директор друштва, Радомир Дмитривић, и рекао јој да састави анекс уговора о раду за Марију Павковић, према којем би она обављала радне послове уредника додатка „Живот плус“. Одмах је упитала директора, на које радно место ће распоредити тужиљу, а он јој је рекао да ће видети када се тужиља врати са годишњег одмора. Тужиља се вратила са годишњег одмора, али није распоређена на ново радно место, а више пута је скретала пажњу директору да је потребно да је распореди јер није могуће да на истом радном месту буду распоређена два запослена. Више пута је разговарала са директором о тој теми, а он јој је сваки пут говорио о томе да размишља где да је распореди, зато што је у дилеми. Лично јој је директор рекао да је био задовољан тужиљом као новинаром и уредником, али да је чуо да га она оговара и да критикује његов рад у Новостима. Тужиља је била на одмору када је пресељена. Сећа се да ју је у петак Љубиша Ристић, који је иначе задужен за инвестиционо – техничка одржавања, питао да ли треба да се тужиља пресели, пошто је то и иначе њен посао, а она му је рекла да се сачека понедељак јер се тужиља тада враћа са одмора, међутим, увече ју је назвао извршни директор Никола Зуровац који ју је питао зашто то већ није урађено, и да га директор прозива зашто тужиља није исељена из редакције „Живота плус“. У суботу је дошао Љубиша у редакцију и спаковао тужиљине ствари које су смештене у магацински простор. За све то време док није распоређена на ново радно место, тужиља је свакодневно долазила на посао, она ју је виђала, али није имала где да седи, није имала свој сто, односно своје радно место. После извесног времена, директор јој је рекао да сачини анекс уговора о раду за тужиљу која је распоређена на радно место уредника посебних издања која нису постојала пре тога према систематизацији. Тужиља је постављена за уредника, она је радила и осмишљавала посебна издања, али од када је постављена на то радно место ниједно посебно издање није реализовано. Колико јој је познато тужиља нема никакву комуникацију са генералним директором који је иначе главни и одговорни уредник свих издања, а пошто је посебно издање чији је она уредник, везано за маркетинг, тужиља има комуникацију са извршним директором за маркетинг. Иначе, директор има комуникацију са свим другим уредницима.

Из исказа сведока Љубише Ристића произлази да га је у петак, не сећа се тачно када, негде око 20 часова, позвао извршни директор Илија Зуровац, који му је наредио да тужиљу исели из канцеларије у којој је до тада радила, да то мора да се уради у суботу, да је хитно и да не може да се чека. Одмах је позвао свог непосредног надређеног Лидију Обрадовић, која му је рекла да зна о чему се ради, да је и њој речено да мора да се спроведе исељење, а потом су се њих двоје чули са тужиљом. Договорило се са тужиљом да дође у редакцију, како би му помогла око паковања, односно како би одредила да ли ће нешто понети са собом. Спаковао је

Њене ствари и пребацио их у магацин где су дуго стајале јер тужиља није пресељена ни у једну канцеларију дуго времена. После дуже времена, тужиља је добила радни сто, а познато му је да се није догађало да неко не добије одмах друго радно место, нити сто где би могао да седи.

Из исказа сведока Јасне Јовановић која је од 2008. године радила као новинар, најпре као хонорарац, а потом и у сталном радном односу, у редакцији „Живот плус“ и којој је од почетка уредник била Јелена, овде тужиља, са којом је имала изузетну сарадњу, јер је све послове учила од ње и залагала се за људе који заслужују да остану, произлази да док је Јелена била на одмору, потпуно неочекивано, позвала ју је телефоном и рекла да она више није уредник. Иако није било неуобичајено да се на таквим местима догађају промене, за њих јесте то било неочекивано и неуобичајено јер је тужиља имала као уредник изузетне резултате, и није било никаквих назнака да ће се тако нешто догодити. Кад ју је позвала, рекла јој је да мора одмах да се исели, тако да је пресељење обављено у суботу. Њене ствари пребачене су у магацин, а већ у понедељак Марија Павковић седела је на њеном радном месту. Она јој је одмах рекла да то место није заслужила, као и то да је тужиљи која ју је довела у редакцију, забила нож у леђа, међутим одмах након тога директор их је позвао у канцеларију, читаву редакцију, и њој замерио што његове одлуке доводи у питање, тако да је она већ после 3 недеље пребачена у „Београдску рубрику“, где јој рад никако није одговарао због радног времена, а потом у редакцију „Биље и здравље“. Тужиља, након што је смењена, долазила је на посао, али није имала канцеларију и сто, нити је могла да ради.

Из исказа сведока Сање Костић, која је такође радила у редакцији „Живот плус“, произлази да је са тужиљом која је била уредница од 2008. године, имала изузетну сарадњу, а њена смена била је неочекивана и шокантна. То је учињено док је тужиља била на одмору, а на њено место постављена је Марија Павковић која није имала никакве резултате за време док је радила у редакцији јер је била лења и касно је долазила на посао. Ни уредници са којима је претходно сарађивала нису били њоме задовољни, тако да је њима било потпуно нејасно како је неко њу могао да препоручи на место уредника. Када је постављена на место уредника, цео тим јој је помагао, заједно са арт директором. Пошто њено постављење нису лепо прихватили, позвани су од директора на разговор, када им је отворено рекао да у случају да се оне са тим не слажу да могу бити распоређене у другу редакцију. У том разговору он им је отворено рекао да је Марију пре постављања на ново радно место, неколико дана пре тога први пут видео. Тужиљине ствари пресељене су за викенд у магацин где су биле сигурно годину дана, а у том периоду тужиља практично није имала радно место, иако је долазила на посао, али није имала шта да ради.

Из исказа тужиље Јелене Јововић саслушане у својству парничне странке, произлази да је била уредник „Живот плус“, који је био њена креација, њена идеја и да је тај посао успешно обављала дуже времена, 5 година, па и у време када је на чело компаније маја 2013. године дошао Радомир Дмитровић, кога она иначе дуго

година познаје, и са којим је имала коректну комуникацију. Познато јој је да је он био врло задовољан овим издањем, јер је дизао тираж за 40-50.000 и доносио маркетиншки профит и више пута су водили разговоре око промене формата, редизајна. На годишњи одмор отишла је 18.11.2013. године, а 22.11.2013. године, за време њеног годишњег одмора позвао ју је директор који јој је рекао да ће је сменити, да би јој то рекао у лице да је ту, али да није знао да је на годишњем одмору, а пошто је она инсистирала да се са њим ипак види, отишла је на састанак код њега који јој је рекао на њено питање, да је смењује зато што га је оговарала. Међутим, она њега никада није оговарала, иако га је критиковала. Рекао јој је да ће видети где ће је распоредити по повратку са годишњег одмора. Међутим, распоређена је на ново радно место тек 26.02.2015. године, а до тада она није имала радно место, нити место где би могла да остави своје ствари када дође на посао. Није имала сто јер је за време годишњег одмора, по наредби директора за један викенд исељена из редакције у којој је до тада радила. Директор је извршном директору Илији Зуровцу наредио да је исели, а њој је то рекао Ристић који ју је и замолио да буде присутна, због чега је она дошла у суботу и посматрала како је пакују, а потом су ствари однели у магацин. Пошто није добила друго радно место, нити сто где би могла да ради, долазила је на посао, међутим, пошто није имала где да седи, ишла је код колега који су били вољни да је приме да би седела код њих, а време је проводила и по кафићима који се налазе у згради и где се окупљају новинари у паузама. Одмах пошто се вратила са одмора, писмено се обратила Радомиру Дмитровићу и Лидији Обрадовић, генералној секретарки, од које је тражила да је заштити и да је распореди на неко радно место где би могла да ради свој посао, међутим, Дмитровић јој је одговорио да не може са њом да ради, да не може да ради са неким ко га оговара, али и да ће размислити где ће је распоредити, а да је она слободна и да му изнесе неке идеје шта би могла да ради. Једном су се чак и сусрели и разговарали о томе, она му је усмено изнела идеје о новим пројектима, а он јој је тражио и да му то писмено у кратким цртама наведе, међутим, на њено писмо није одговорио. Контактирала је са директором маркетинга Радомиром Видаковићем од марта 2014. године, јер је мислила да преко њега може да изнесе неке своје идеје, међутим ни на овај начин одговора није било, а од неких људи добијала је поруке који су били у контакту са директором да она треба да иде. 26.02.2015. године, распоређена је на радно место уредник посебних додатака. Реч је о потпуно измишљеном радном месту само за њу, јер не постоје посебни додаци, само специјални који раде други људи. Сваки дан долази на посао, укуцава се када долази и када одлази, али буквално ништа не ради, односно иако стално предлаже директору маркетинга неке пројекте који би могли да се раде, осмишљава та непостојећа издања, ниједан није реализован, а одговорено је да би то могло да се реализује ако обезбеди и новац, 1.500.000 динара. Од 26.02.2015. године није примила ниједан радни налог, нити од Дмитровића, нити од било кога другог, није позвана ни на један радни састанак. Због читаве ове ситуације њој је нарушено здравље, на лековима је, крвна слика јој је лоша, шећер јој је скочио, пије лекове за смирење. Радила је у „Политици“, „Експрес Политици“, „Блицу“ где је била заменик главног уредника и уредник целог политичког сектора, „Гласу јавности“, у „Телеграфу“, а од маја 2001. године

у „Новостима“. Добитница је 10 новинских награда, међу којима и државних награда, а због свега овога што јој се догађа на послу осећа се бескорисном, понижено и поражено јер је она својој професији била озбиљно посвећена. До 26.02.2015. године, примала је плату као уредница „Живота плус“.

Из исказа законског заступника туженог, Генералног директора Компаније „Новости“, Радомира Дмитровића, саслушаног у својству парничне странке, произлази да у време када је дошао на чело Генералног директора, у компанији је затекао једно катастрофално стање, велике дугове и велики број запослених који су били вишак, њих 120, а које он није могао да отпусти. Тужиљу познаје дуго година, уважава је као новинара, и никада нису имали никакав лични сукоб. Никада је није увредио, и сматра да с његове стране није могла да доживи никакво злостављање. Она је годину ипо дана примала исту плату као и ону коју је примала пре него што ју је сменио, а сматра да је његово легитимно право као Генералног директора, да смени уредника и постави другог. То је саставни део његовог посла. Тачно је да она после смене један период од неколико месеци није имала где да седи, односно он је мислио да су његови људи који су се бавили тим техничким стварима, решили тај проблем, али се испоставило да нису, али међутим, он сматра да је она увек могла негде да седне, да оде код неког колеге и да то не може бити спорно. Никада је није питао да ли долази на посао, а дуго времена је није распоредио, јер није желео да јој да нешто што није њен ниво, нешто што би је евентуално увредило или понизило. Зато јој је после извесног времена тек понудио анекс уговора о раду за радно место уредник посебних додатака. Тачно је да ниједно издање ових посебних додатака није изашло, али разлог за то је лоша финансијска ситуација, а има и других нереализованих пројеката који чекају бољи моменат. Својим сарадницима је наложио да реше питање тужиљиног смештаја онда када је наложио да се она исели из редакције када је поставио новог уредника, али сарадницима није помињао рокове, нити је наредио да се изнесу њене ствари. Рекао им је да то реше, да нови уредник дође у просторију где је била Јелена, али без неких притисака и принудног иселења. Тачно је да је у време када је била нераспоређена, после смене, тражила да се види са њим, и имали су неки састанак на коме му је она износила идеје, а након тога искрсло је ово радно место на које ју је распоредио. Тачно је и то да је Јелени у разговору рекао да зна да га је оговарала, и да то није лепо, а тужиља сама признаје да га је критиковала. Он не види какава је разлика између тога када се неко критикује и када се неко оговара, и потпуно је логично да он не може блиско сарађивати са неким ко га оговара. Навео је и да је тачно да су га Лидија Обрадовић, секретар компаније и Радомир Видаковић, извршни директор, подсећали и скретали му пажњу на то да тужиља нигде није распоређена, а да им је он говорио да чека да се нађе за њу место. Иако чињеница да га је тужиља оговарала јесте разлог за њену смену, то није једини разлог, нити је био пресудан. Сматрао је да ће друга екипа боље радити „Живот плус“, и показало се да је био у праву.

Анализом изведених доказа суд је несумњиво утврдио да је тужиља Јелена Јововић у радном односу код туженог као послодавца, на основу уговора о раду

који је закључила са туженим дана 01.01.2008. године, а почев од 01.04.2008. године тужиља је код туженог као послодавца на основу анекса број 1 била распоређена на пословима уредника додатка „Живот плус“ и координатора женских издања. Послови овог радног места, обухватили су уређивање додатка „Живот плус“, који излази једном недељно, и организацију и координацију рада сарадника на изради женских додатака и издања. Ове послове тужиља је обављала успешно и у време када је на чело Компаније „Новости“, дошао као Генерални директор, односно главни и одговорни уредник Радомир Дмитровић. Генерални директор био је изузетно задовољан овим издањем који је излазио једном недељно, с обзиром да је обезбеђивао повећан тираж и маркетиншки профит, а он и тужиља, разговарали су и о изменама форме и редизајну. Тужиља је отишла на годишњи одмор 18.11.2013. године, а 22.11.2013. године, телефонским путем од стране директора, главног и одговорног уредника туженог Радомира Дмитровића, обавештена је да је смењена са радног места уредника магазина „Живот плус“ и координатора женских издања, а потом јој је то на кратком састанку и лично саопштио, а затим и наредио док је тужиља још увек била на годишњем одмору, да се њене ствари иселе из редакције „Живот плус“, како би у канцеларију коју је до тада користила тужиља могла да уђе нова уредница магазина „Живот плус“ Марија Павковић, која је најпре добила понуду за закључење анекса уговора о раду 28.11.2013. године, а потом и закључила анекс бр. 5 уговора о раду истог дана, према којем је запослена Марија Павковић, дотадашњи новинар у додатку „Живот плус“, почев од 01.12.2013. године распоређена на рад на пословима уредник додатка „Живот плус“. С обзиром да је постављењем на радно место новог уредника додатка „Живот плус“, тужиља Јелена Јововић која је до тада била уредник, фактички смењена са позиције уредника додатка „Живот плус“, тужени, односно генерални директор туженог, тужиљи није понудио закључење анекса уговора о раду, односно није је распоредио на ново радно место иако су га секретар друштва Лидија Обрадовић, која је и шеф правне и кадровске службе, као и Радомир Видаковић извршни директор, подсећали, односно скретали му пажњу да тужиљу распореди на неко друго радно место, тако да су за исто радно место уговор о раду, односно анекс имале и тужиља и Марија Павковић, дотадашњи новинар, с тим што је послове уредника које по редовном току ствари може обављати само једно лице, обављала Марија Павковић, док тужиља ове послове није обављала, али ниједан други посао и то све време од повратка са годишњег одмора па све до 26.02.2015. године када је закључила анекс број 6 уговора о раду са туженим као послодавцем, а којим је распоређена на нове послове, уредник посебних додатака, а имајући у виду да тужиља у овом периоду, не само што исељењем из редакције „Живота плус“ није могла да обавља послове уредника на које је била распоређена, није могла обављати ни било који други посао, па ни посао координатора женских издања који је такође имала обавезу да обавља према анексу број 1 уговора о раду од 01.04.2008. године, с обзиром да тужиља није имала своје радно место, свој сто, столицу, просторију одређену да седи и обавља рад. Након подношења ове тужбе од стране тужиље ради заштите од злостављања на раду, генерални директор туженог Радомир Дмитровић, тужиљу је распоредио на ново радно место, понудивши јој закључење анекса уговора о раду 13.02.2015.

године, и то радно место уредник посебних додатака, који анекс је тужила потписала 26.02.2015. године, према којем тужила уређује и припрема посебне додатке који се по потреби издају у маркетиншке сврхе, предлаже и планира теме и садржај додатака, учествује у техничкој припреми додатака, организује и координира рад сарадника и хонорарних сарадника, као и све друге уредничке послове по налогу главног уредника и извршног директора за маркетинг. Након што је закључила анекс број 6 уговора о раду, тужили је обезбеђен радни сто и столица, односно друга средства рада, али, иако тужила осмишљава те посебне додатке, ниједан пројекат није реализован, ниједан посебан додаток није изашао, а тужила није добила ниједан радни налог било од главног и одговорног уредника Радомира Дмитровића, а тако ни од осталих надређених.

Чињеницу да је тужила смењена са позиције уредника додатка „Живот плус“, јер је на ово радно место постављена друга запослена, новинар ове редакције Марија Павковић, несумњива је и из писмених исправа које је суд извео у току поступка и које је прихватио, а посебно из понуде за закључење анекса уговора о раду од 28.11.2013. године, као и анекса број 5 од 28.11.2013. године, из којих произлази несумњиво да је Марија Павковић распоређена на радно место уредник додатка „Живот плус“, иако је на том радном месту и даље била распоређена тужила пошто истој није понуђено ново радно место, односно закључење анекса уговора о раду, а ова чињеница несумњива је и из исказа свих саслушаних сведока који су у свему били сагласни или су се међусобно допуњавали у погледу одлучних чињеница за доношење одлуке у овој правној ствари. Наиме, сви сведоци одређено су се изјаснили у погледу тога да је тужила смењена са радног места уредника „Живота плус“, а након тога је по наредби директора исељена из редакције из своје канцеларије коју је до тада користила, међутим, није пресељена ни у један други радни простор где би јој било омогућено да ради друге послове свог радног места координатора женских издања, што је подразумевало организовање и координирање рада сарадника на изради додатака и женских издања, с обзиром да радно место новопостављеног уредника Марије Павковић није обухватало ове послове. Међутим, да би тужила могла да обавља било које послове, основно је било у складу са Законом о раду истој обезбедити основна средства рада, што је била обавеза туженог као послодавца да обезбеди тужили. Међутим, тужили је то онемогућено, и то управо од стране генералног директора туженог Радомира Дмитровића, који иако је упозораван од стране шефа кадровске и правне службе, секретара друштва Лидије Обрадовић, а према његовом исказу и од стране Радомира Видаковића, извршног директора, да је нужно да тужилу распореди на друго радно место, односно да јој понуди закључење анекса за ново радно место, то није учинио. Међутим разлози које је законски заступник туженог генерални директор Радомир Дмитровић навео, а наиме да му је требало време да је распореди на одговарајуће радно место, које би одговарало њеним квалификацијама, односно које би представљале „њен ниво“, а да је не би увредио или понизио како је то навео, за овај суд потпуно су неприхватљиви, с обзиром да је исти у свом исказу такође навео да ју је сменио, поред осталог и због тога што га је оговарала. Због тога је нелогично да је генерални директор туженог Радомир Дмитровић тужилу

фактички оставио нераспоређену све до 26.02.2015. године, после смене из новембра 2013. године, иако је уважавао њене уредничке способности, квалификације и знања. Из ове чињенице суд напротив закључује без сумње да је генерални директор туженог тако поступао према тужилу управо у намери да је понизи и увреди јер га је оговарала. Јер, нејасно је, зашто тужилу није распоредио раније на ово радно место на које ју је распоредио после 15 месеци, на радно место уредника посебних додатака, иако, како је то сам навео у свом исказу, а што произлази и из исказа сведока Лидије Обрадовић, је на чињеницу да мора да распореди тужилу, подсећан и од стране Лидије Обрадовић, као и од стране извршног директора Радомира Видаковића. Како се ново радно ангажовање тужиле – уредник посебних додатака, за тужилу показује као одговарајуће, ако ниједан посебан додатак није реализован. Суд прихвата да то може бити из разлога које наводи законски заступник директор Радомир Дмитровић, недостатак финансијских средстава, али лоша финансијска ситуација у Компанији била је и у време када је он дошао на чело Компаније, а управо због тога што, како сам наводи, не може да сарађује са људима који га оговарају, јасно је да је тужилу на ново радно место распоредио током овог поступка, управо због овог поступка, поднете тужбе од стране тужиле због злостављања на раду, а не зато што је пронађено одговарајуће радно место, јер по стандардима самог законског заступника туженог, генералног директора Радомира Дмитровића, он не може да сарађује блиско са људима који га оговарају, иако радно место уредника, несумњиво подразумева одређену сарадњу уредника са главним и одговорним уредником. Ова сарадња не само што се подразумева по природи уређивачког посла, већ она произлази и из анекса број 6 уговора о раду који је тужила потписала 26.02.2015. године, према којем тужила може обављати и све друге уређивачке послове по налогу главног уредника и извршног директора за маркетинг.

Да постоји овај субјективни елемент, намера генералног директора туженог да увреди тужилу и понизи је, освети јој се због оговарања (односно критике), суд закључује и из уверљивих казивања сведока новинара редакције „Живот плус“, које су сведочиле о томе да је тужила била успешан уредник, што је и сама тужила навела, те да је смена за њих била шок, јер иако промене уредника нису неуобичајене, посебно при доласку челних људи који креирају и уређивачку политику, у конкретном случају за тако нешто није било назнака, нити је тужила то претпостављала, с обзиром да су непосредно пре тога разговарали она и директор, о редицајну медија „Живот плус“. Да је разлог за смену било оговарање (критика), не само што је потврдио законски заступник туженог генерални директор Радомир Дмитровић, већ и сведок Лидија Обрадовић којој је он то усмено саопштио, као и тужилу, а иако не може бити спорно овлашћење генералног директора да поставља уређивачки колектив, као главни и одговорни уредник, основна правила тржишта за правну форму акционарског друштва, за коју је профит оно што је мерило успешности, квалитет и способност уредника мерило је које мора бити одлучујуће, критеријум који чини да неки запослени буду на бољим позицијама од других, јер супротно понашање према запосленима може представљати злостављање на раду. Сам доживљај генералног директора туженог о томе да за њега нема разлике

између критике и оговарања, управо говори у прилог томе да је све наведене радње законски заступник предузео управо у циљу повреде тужиљиног професионалног интегритета јер без обзира на потпуно исправно инсистирање истог да има легитимно право да смени уредника, радње које је даље предузимао (нераспоређивање на ново радно место, чињеницу да тужиља није радила 15 месеци, да није имала радни сто, столицу и друга средства рада), нису допуштене.

Према одредби члана 6. став 1. Закона о спречавању злостављања на раду (Сл.гласник РС бр. 36/2010), злостављање, у смислу овог закона, јесте свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених код послодавца које се понавља, а која за циљ има и представља повреду достојанства, угледа, личност и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог и који изазива страх или ствара непријатељско понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор. Према ставу 3. истог члана, извршиоцем злостављања сматра се послодавац са својством физичког лица или одговорно лице код послодавца са својством правног лица, запослени или група запослених код послодавца, који врши злостављање из става 1. и 2. овог члана.

Имајући у виду горе наведено утврђено чињенично стање, тужиља Јелена Јововић претрпела је злостављање на раду јер 15 месеци у периоду по повратку са годишњег одмора који је користила у новембру 2013. године, иако распоређена на радно место уредник додатка „Живот плус“, овај посао није могла обављати, из разлога што га је обављала Марија Павковић која је постављена за уредника магазина „Живот плус“, смештена у канцеларију у редакцији „Живота плус“, а тужиља исељена, све по наредби генералног директора Радомира Дмитровића, који јој није обезбедио ни лично, нити преко других запослених, радну просторију како би обављала послове координатора женских издања, или друге послове по његовом налогу јер по уговору и то су били послови њеног радног места. Злостављање постоји и након закључења анекса број 6 уговора о раду у фебруару 2015. године, из разлога што није добијала радне налоге од генералног директора туженог, односно извршног директора за маркетинг, с обзиром да иако је тужиља осмишљавала посебне додатке као уредник посебних додатака према анексу број 6 уговора о раду, посебни додаци не постоје, односно ниједна њена идеја, односно пројекат није реализован, а све ове радње предузете су од стране генералног директора туженог, односно по његовој наредби управо у циљу повреде тужиљиног достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, положаја који има као запослена, стварајући понижавајуће или увредљиво окружење, с обзиром да је тужиља била принуђена 15 месеци да долази на посао, а да не ради, седи код колега или у кафетеријама, пошто није имала радни сто, што је све погоршало њене услове рада код туженог, а због чега је тужиља, иако претходно уважавана, од стране колега, иако је била успешна, с обзиром да је добитник 10 награда у новинарству, трпела и патила.

Приликом оцене да ли постоји злостављање, суд је имао у виду наводе туженог из одговора на тужбу да Генерални директор према тужиљи није предузео било какве вербалне или физичке грубости, односно исказ законског заступника туженог Радомира Дмитровића, да сматра да тужиља није доживела никакво злостављање јер је никада није ни увредио, па је нашао да злостављање одређује сам Закон о спречавању злостављања на раду, и не мора представљати вербални или физички сукоб, већ било које активно или пасивно понашање према запосленом које има за циљ повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета и друге повреде које закон наводи.

При томе је суд ценио приговор туженог да је тужба неблагоприятна, међутим, супротно томе, по налажењу овог суда није протекао рок застарелости прописан одредбом члана 22. Закона о спречавању злостављања на раду, према којем право на подношења захтева за заштиту од злостављања код послодавца застарева у року од 6 месеци од дана када је злостављање учињено, при чему рок почиње да тече од дана када је последњи пут извршено понашање које представља злостављање.

Тужиља је ову тужбу поднела дана 11.07.2014. године, у време када је и даље трајала продужена радња злостављања, нераспоређивања на ново радно место, односно продужена радња злостављања - нераспоређивање тужиље у неку радну просторију у којој би могла да обавља послове. Реч је о радњама које су трајале у континуитету од смене, односно иселења из просторије па до закључења анекса број 6 уговора о раду, а потом нове радње злостављања такође продуженог трајања, континуираног недавања радних налога и задатака. Због тога је приговор туженог неоснован, па је одлучено као у ставу 1 изреке пресуде, а супротно наводима туженог, тужба је дозвољена, полазећи од тога да садржину тужбе прописује члан 30. Закона о спречавању злостављања на раду, који предвиђа да се тужбом може захтевати, 1) утврђење да је претрпљено злостављање; 2) забрану вршења понашања које представља злостављање, забрану даљег вршења злостављања, односно понављања злостављања; 3) извршење радње ради уклањања последица злостављања; 4) накнаду материјалне и нематеријалне штете, у складу са законом; 5) објављивање пресуде донете поводом тужбе из тачке 1-4 овог члана.

Тужба није недозвољена и из разлога што тужиља овом тужбом не тражи побијање законитости појединачног акта послодавца – поништај анекса број 6 уговора о раду или анекса број 5 уговора о раду закљученог између Марије Павковић и туженог као послодавца, што је забрањено према одредби члана 29. став 3. истог закона. Тужиља тражи утврђење да је претрпела злостављање, забрану вршења понашања које представља злостављање, односно понављање злостављања, омогућавање тужиљи да ради, односно да обавља радне задатке свог новог радног места што представља радњу уклањања последица злостављања, па код чињенице да је утврђено да постоји злостављање, основани су и сви други захтеви горе наведени, због чега је одлучено као у ставу првом, другом, трећем изреке пресуде.

Према одредби члана 200. став 1. и 2. Закона о облигационим односима, за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Имајући у виду да је у доказном поступку несумњиво утврђено да је предузетом радњом злостављања дошло до повреде тужиљине части (мишљење које тужила има о себи), угледу (мишљење који други имају о њој), до повреде достојанства, због чега је трпела душевне болове, припада јој правична новчана накнада. Приликом досуђивања ове накнаде суд је имао у виду чињеницу да је тужила континуирано од новембра 2013. године трпела злостављање и повреду части и угледа, достојанства личности, као и да та повреда и даље траје, да је реч о угледном новинару, да је тужила добитних 10-ак награда, од којих су неке и државне, због чега су мишљење које има о самој себи, као и углед који има код других људи предузетим радњама доведени у питање, да објективно посматрано за жену која је преко 30 година радила у новинарству, у свим великим медијима (Политика, Експрес, Блиц, Новости, Телеграф), предузете радње злостављања представљају изузетан напад на њену личност и морају објективно посматрано произвести душевне болове високог интензитета, посебно што је реч о особи која је била посвећена професионалној каријери, па је суд нашао да правичну новчану накнаду представља износ од 300.000,00 динара, те је одлучио као у ставу четвртм изреке пресуде.

Преко досуђеног износа суд је тужбени захтев тужиље одбио, и то за износ од још 200.000,00 динара, налазећи да би се досуђивање и овог износа погодовало тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом правичне накнаде, и циљу коме служи та накнада, а о чему суд води рачуна по службеној дужности на основу правила из члана 200. став 2. Закона о облигационим односима.

У складу са одредбом члана 30. став 1. тачка 5. Закона о спречавању злостављања на раду, и одредбе члана 199. Закона о облигационим односима, одлучено је да се наложи туженом да ову пресуду објави у „Вечерњим Новостима“, о свом трошку, при чему је суд имао у виду наводе туженог да је овакав захтев неуредан с обзиром да није прецизно наведено на којој страни, у ком делу новина тужени треба да објави пресуду, међутим, обавезивање туженог да то учини у свом јавном гласилу, чини захтев сасвим довољно одређеним, а на туженом је да у складу са својом пословном и уређивачком политиком, одлучи на ком месту ће то бити, пошто није реч о повреди права учињених путем медија, у ком случају би у

складу са начелом једнаке делотворности информација, туженом било наложено да информацију којом је учињена повреда нечијег права, исправи на истој страни, односно да објави одговор на истој страни са истом опремом текста у истом медију.

Приликом доношења одлуке, суд је имао у виду и све друге наводе парничних странака, као и изведене доказе, али их код утврђеног чињеничног стања и заузетог правног становишта посебно не образлаже, налазећи да исти нису од утицаја на другачију одлуку суда у овој правној ствари.

Одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу 7 изреке пресуде, донета је на основу одредбе члана 153. и 154. Закона о парничном поступку, а исти се односе на трошкове које је тужиља имала за ангажовање пуномоћника адвоката и то за састав тужбе и 1 образложеног поднеска у износу од по 16.500,00 динара, за приступ на 4 одржана рочишта у износу од по 18.000,00 динара, као и на име трошкова таксе за тужбу у износу од 19.800,00 динара, и таксе за пресуду у износу од 19.800,00 динара, што све укупно износи 144.600,00 динара, а што је одмерено сходно важећој АТ и ТТ, сразмерно вредности предмета спора.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду у року од **15 дана** од дана достављања преписа пресуде, а преко овог суда.

СУДИЈА
Ирена Р. Гарчевић

